

Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans
Raporu

Haziran 2017

23. ve 24. Hafta (5 – 18 Haziran 2017)

ÖZET

Ülkemizde 2017 yılı 23. hafta çalışılan Sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerindeki influenza pozitifliği düşüş göstererek % 4,5 olarak saptanmıştır ve çalışılan 22 sentinel numunenin 1'inde İnfluenza B virüsü tespit edilmiştir. 24. hafta ise çalışılan 22 sentinel numunede influenza pozitifliği saptanmamıştır.

Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) sürveyans numunelerinde 23. ve 24. haftalarda influenza pozitifliği saptanmamıştır. 23. haftada 8, 24. haftada 16 numune çalışılmıştır. Diğer solunum yolu virüsleri arasında en fazla saptanan virüs 23. hafta Rhinovirüs 24. hafta Parainfluenzavirüs olmuştur.

Avrupa'da, 2016-2017 influenza sezonunun 20. haftasında çoğu ülkede influenza aktivitesi mevsim dışı seviyelere geri dönmüştür 38 ülkede düşük yoğunlukta influenza aktivitesi bildirilmiştir. Sentinel örneklerde virüs saptanma oranı % 7 ile önceki haftadan (% 8) daha düşük seyretmiştir. Bununla birlikte influenza virüsleri sadece 6 ülkede tespit edilmiştir ve sayıları düşük kalmıştır. Sentinel örneklerin tamamında İnfluenza B virüsü tespit edilmiştir ve 2017 yılının 14. haftasından beri

düşüş göstermektedir.

Güney yarım kürede ılıman bölgede influenza aktivitesi hafif yükselmeye başlamıştır, ancak genel olarak düşük kalmıştır. Kuzey yarım kürede ılıman bölgede influenza aktivitesi azalmaya devam etmiştir. Dünya genelinde İnfluenza B virüsleri baskın virüs olmuştur.

Ilıman Güney Amerika'da İnfluenza A (H3N2) ve İnfluenza B virüs baskınlığı ile düşük influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Güney Afrika'da influenza aktivitesi halen mevsimsel eşiğin altındadır.

Okyanusya'da Avustralya ve Yeni Zelanda'da influenza aktivitesi halen düşüktür. İnfluenza A(H3N2) ve İnfluenza A (H1N1)pdm09 bildirilmiştir.

Tropikal Güney Amerika'da çoğu ülkede İnfluenza A(H3N2) ve İnfluenza B virüs baskınlığı ile düşük influenza aktivitesi düşük kalmıştır.

Karayipler ve Orta Amerika ülkelerinde solunum yolu virüsleri aktivitesi düşük kalmıştır.

Doğu Asya'da tespit edilen tüm mevsimsel influenza alt tipleri ile azalan eğilimde influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Güney Asya'da influenza aktivitesi düşmeye devam etmiştir.

Batı Asya'da düşük influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Güneydoğu Asya'da influenza aktivitesi bölgede mevcut tüm mevsimsel influenza alt tipleri ile düşük kalmıştır.

Batı Afrika'da, bölgede dolaşan tüm mevsimsel influenza alt tipleri ile birlikte düşük düzeyde influenza bildirilmiştir. Doğu Afrika'da, Kenya, Madagaskar, Mauritius Cumhuriyeti ve Tanzania Birleşik Cumhuriyeti'nde influenza A (H3N2) virüsü baskınlığı ile düşük influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Kuzey Afrika'da son haftalarda tüm mevsimsel influenza alt tiplerinin sporadik olarak tespit edildiği bildirilmiştir.

Avrupa'da influenza aktivitesi düşük kalmıştır. Kuzey ve Doğu Avrupa'da düşük düzeyde İnfluenza B virüsü bildirilmiştir. Güneybatı Avrupa'da influenza aktivitesinin çok az olduğu bildirilmiştir.

Kuzey Amerika'da influenza aktivitesi genel olarak azalmaya devam etmiştir.

DSÖ GISRS (Global İnfluenza Surveillance and Response System) laboratuvarlarında 1 Mayıs – 14 Mayıs 2017 tarihleri arasında 63766'dan fazla numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 5518 numunede tespit edilmiş olup, numunelerin % 48,1'inde İnfluenza A, % 51,9'unda İnfluenza B virüsü saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin % 51,2'si İnfluenza A (H1N1), % 48,8'i ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin % 30,1'inin B/Yamagata soyundan, % 69,9'unun ise B/Victoria soyundan olduğu bildirilmiştir.

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU**Sentinel İnfluenza Sürveyansı:****Neden Yapılıyor?**

Mevsimsel Grip ülkemizde ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemekte, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışlarına ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, sezon başlangıcını ve bitişini saptamak, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün alt tiplerini tespit etmek, ağır/şiddetli influenza vakalarını değerlendirmek, influenza nedeniyle hastaneye yatan ağır vakaların risk faktörlerini takip etmek ve değerlendirmek, hastalığın şiddeti ve mortalite açısından yüksek risk gruplarını saptamak, izlemek ve virüs suşları ile olan ilişkisini değerlendirmek, virüs suşları ile hastalık şiddeti arasındaki ilişkiyi belirlemek ve elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmaya “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” denir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bölgesel olarak yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. İnfluenza hastalığının takibine yönelik sentinel sürveyans çalışması; aile hekimlerine ayaktan başvuran hastalar üzerinden “İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık” sürveyansı olarak, hastaneye yatan hastalar üzerinden “Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı” olarak değerlendirilmektedir.

İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık sürveyansı kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz görev almaktadır. Aile hekimleri her hafta kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların en az birinden aldıkları numuneleri değerlendirilmek üzere göndermektedir.

SARI sürveyansı kapsamında ise ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 5 ilde seçilmiş hastaneler görev almaktadır. Hekimler hastanede yatan ve SARI vaka tanımına uyan tüm hastalardan aldıkları numuneleri ve hastaneye yatan hasta sayılarını değerlendirilmek üzere göndermektedir.

Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı, İzmir Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır.

Aile hekimleri tarafından bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” ve belirlenmiş hastanelerden bildirilen “Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları” sayıları ile her hafta salı günü akşamı itibariyle laboratuvarlardan alınan numune sonuçları ile birlikte

değerlendirilmekte ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından analizi yapılmaktadır. Analiz sonuçları ile bu raporda yer alan tablolar, grafikler ve değerlendirmeler yayınlanmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo 1-2: Bu tablolarda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında raporda yer alan haftalar içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo-3: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan haftalar da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4-5: Bu tablolarda, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında, raporda yer alan haftalar içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 6: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan haftalar da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı toplam sonuçları yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik-3: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve hastaneye yatan hastalar içinde Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında hastaneye yatan hasta sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-4: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik -5: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen Diğer Solunum Yolu Virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı yer almaktadır.

Not: Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virüs tipleri yer almaktadır.

TABLO-1
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (23. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	5		1		6		0		4		5		1		22	
Çalışılan Numune	5		1		6		0		4		5		1		22	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	1	16.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.5
İnf A		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3N2		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf B		0		0		1		0		1		0		0		2
TOPLAM		0		0		1		0		1		0		0		2

Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO -2
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (24. Hafta)

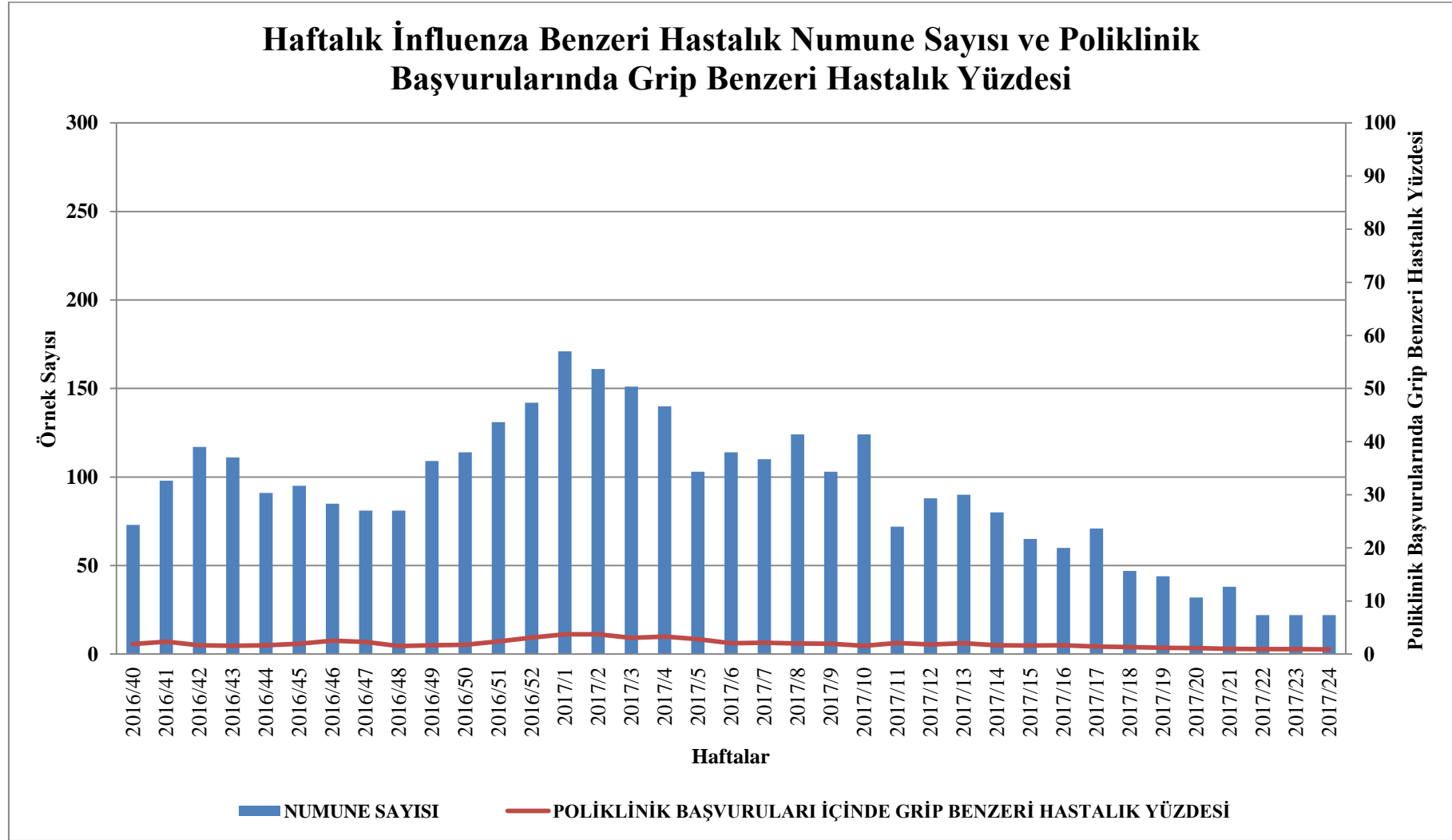
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%
Gelen Numune	11		0		6		0		3		2		0		22	
Çalışılan Numune	11		0		6		0		3		2		0		22	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3N2		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf B		0		0		0		0		0		0		0		0
TOPLAM		0		0		0		0		0		0		0		0

Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

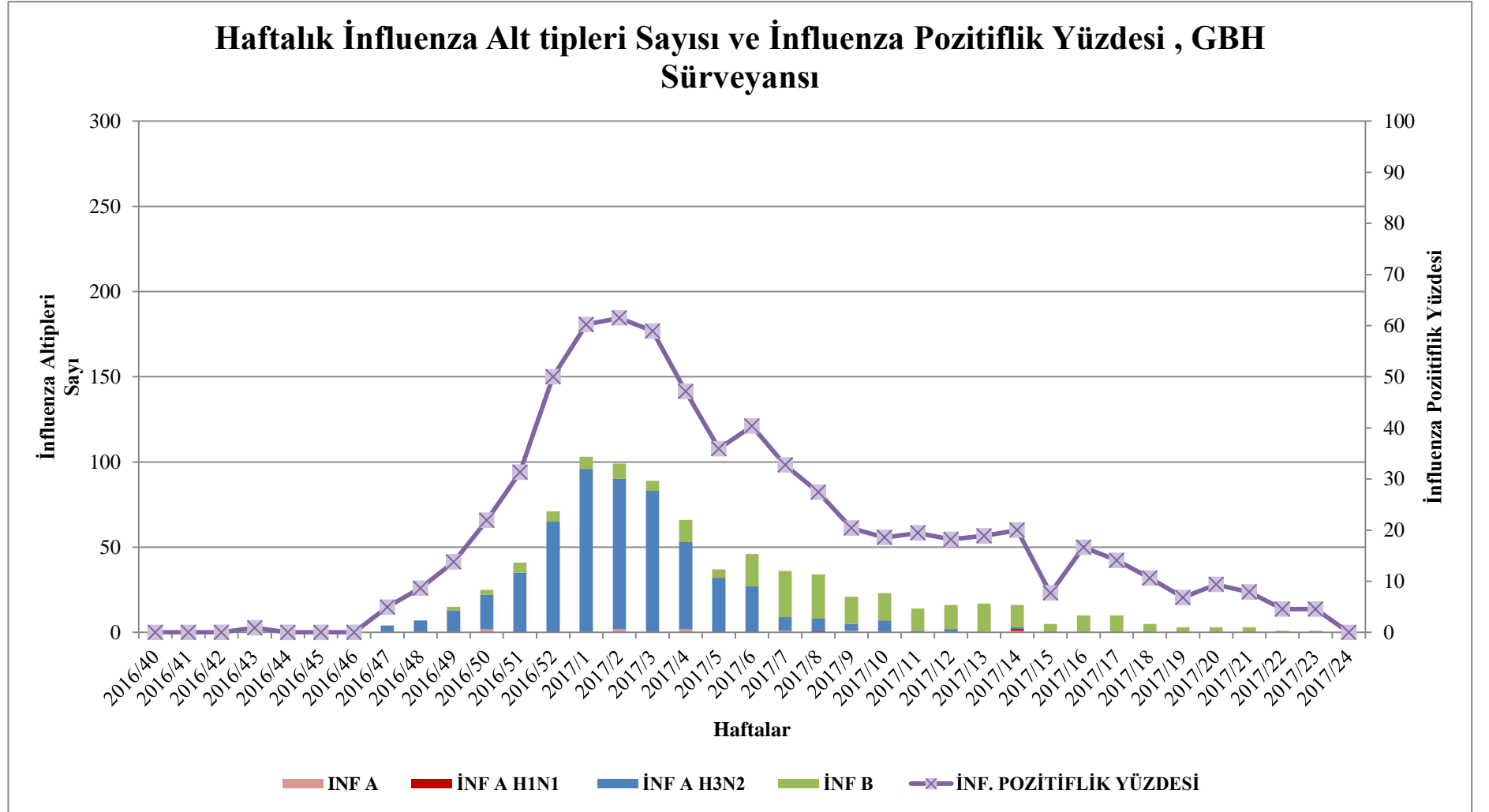
TABLO-3
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (40 - 24. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	785		138		1101		450		504		327		133		3438	
Çalışılan Numune	785		138		1097		450		504		327		133		3434	
Toplam Pozitiflik*	170	21.7	45	32.6	270	24.6	115	25.6	112	22.2	69	21.1	52	39.1	833	24.3
İnf A	0		0		0		0		0		0		2		2	
İnf A H1N1	1		0		0		0		0		1		0		2	
İnf A/H3N2	116		32		183		60		92		48		37		568	
İnf B	53		13		87		55		20		20		13		261	
TOPLAM	170		45		270		115		112		69		52		833	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-1: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.

Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

TABLO-4
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (23. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	6		0		2		0		0		0		8	
Çalışılan Numune	6		0		2		0		0		0		8	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3N2	0		0		0		0		0		0		0	
İnf B	0		0		0		0		0		0		0	
Adenovirus	0		0		1		0		0		0		1	
Birden fazla etken	0		0		0		0		0		0		0	
Coronavirüs	1		0		0		0		0		0		1	
Enterovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Hum. Metapneumovirüs	0		0		1		0		0		0		1	
Human Bocavirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parechovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parainfluenza	0		0		0		0		0		0		0	
Rhinovirüs	2		0		0		0		0		0		2	
RSV	0		0		0		0		0		0		0	
Diğer	0		0		0		0		0		0		0	
TOPLAM	3		0		2		0		0		0		5	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-5
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (24. Hafta)

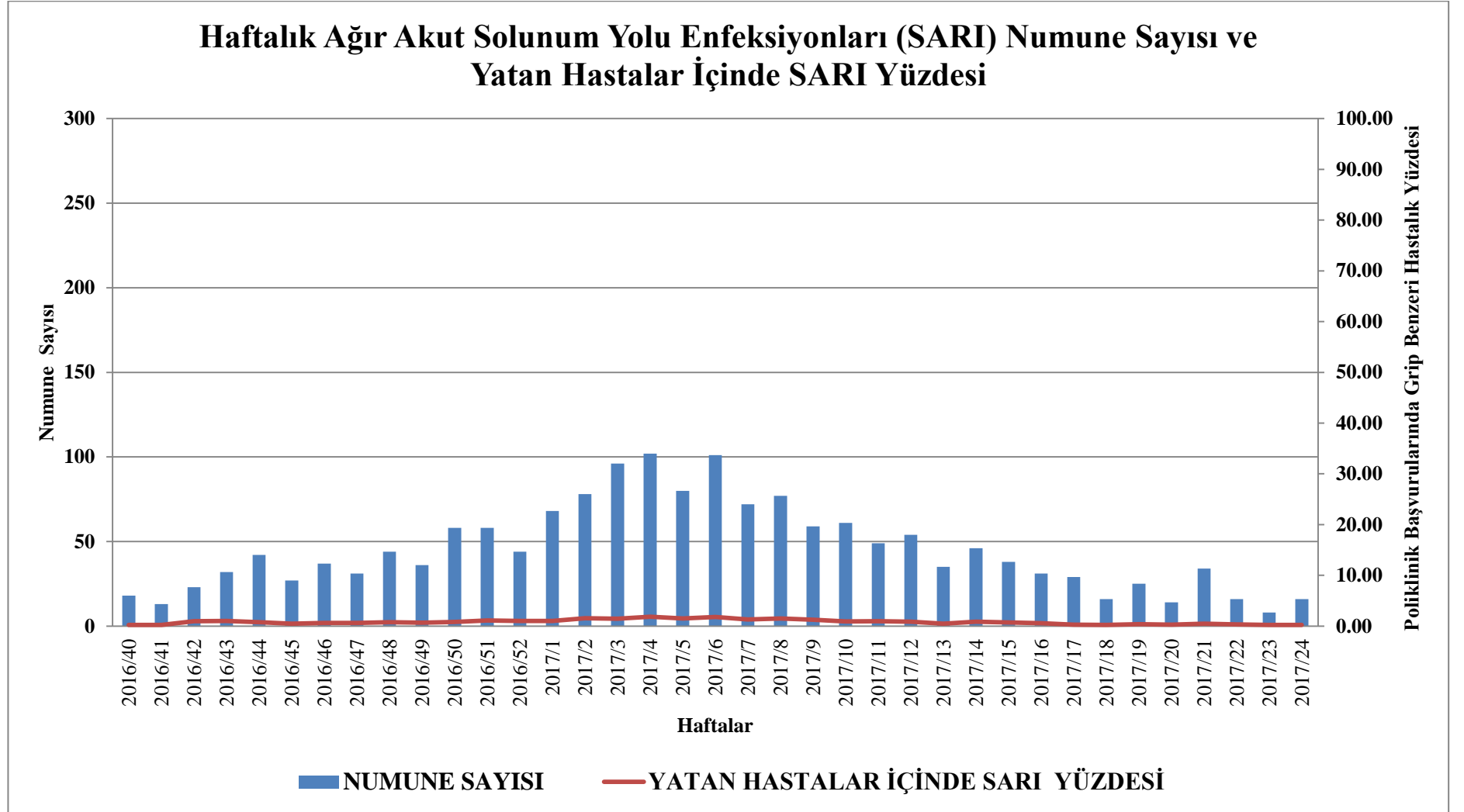
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	5		0		11		0		0		0		16	
Çalışılan Numune	5		0		11		0		0		0		16	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3N2	0		0		0		0		0		0		0	
İnf B	0		0		0		0		0		0		0	
Adenovirus	0		0		0		0		0		0		0	
Birden fazla etken	0		0		2		0		0		0		2	
Coronavirüs	1		0		0		0		0		0		1	
Enterovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Hum. Metapneumovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Human Bocavirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parechovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parainfluenza	2		0		2		0		0		0		4	
Rhinovirüs	1		0		1		0		0		0		2	
RSV	0		0		1		0		0		0		1	
Diğer	0		0		0		0		0		0		0	
TOPLAM	4		0		6		0		0		0		10	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

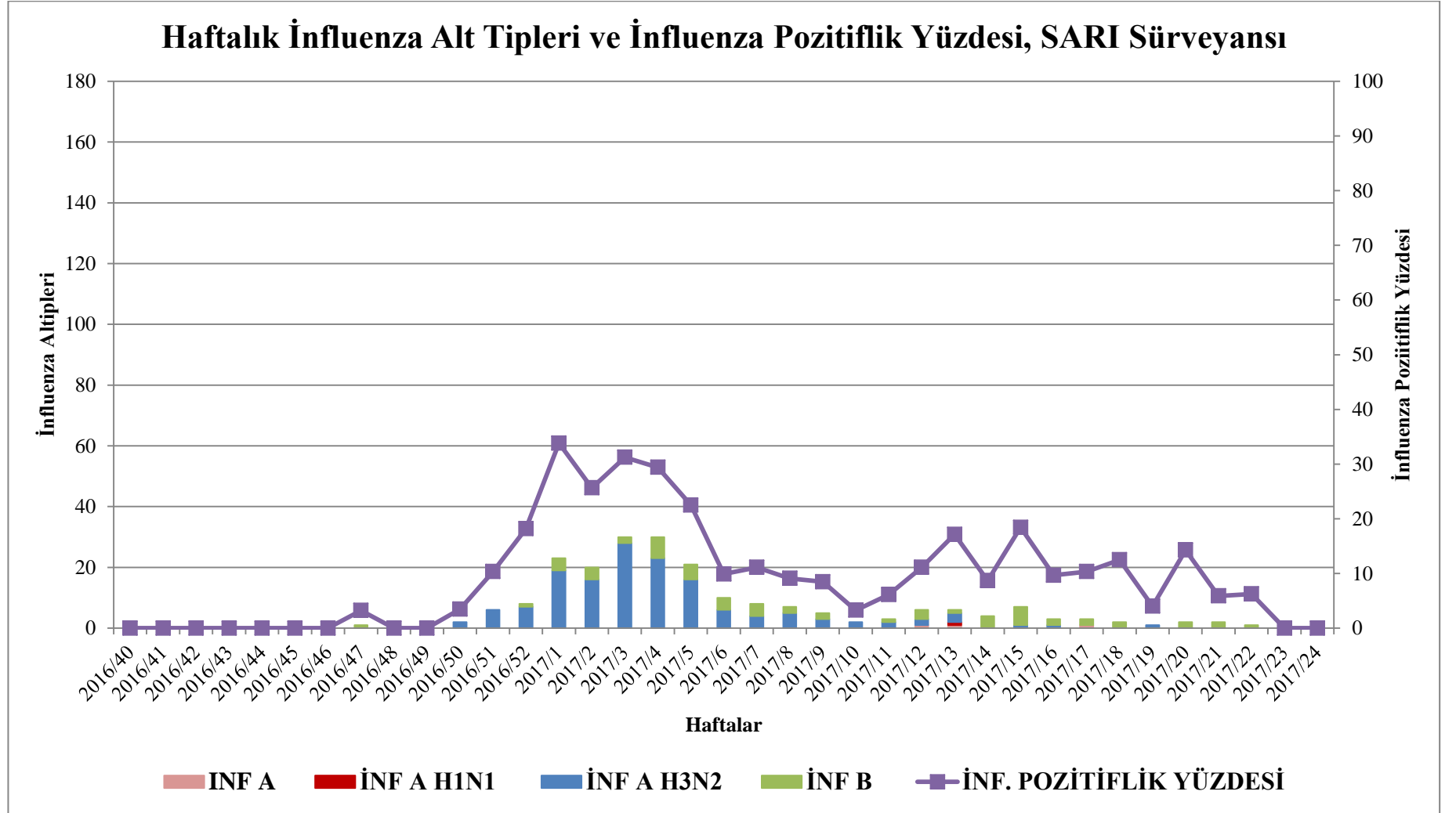
TABLO-6
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (40 - 24. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	635		118		336		76		438		95		1698	
Çalışılan Numune	635		118		335		76		438		95		1697	
Toplam Pozitiflik*	52	8.2	18	15.3	26	7.8	13	17.1	73	16.7	33	34.7	215	12.7
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	0		0		0		0		1		0		1	
İnf A/H3N2	30		16		19		10		50		25		150	
İnf B	22		2		7		3		22		8		64	
Adenovirus	8		1		1		2		6		0		18	
Birden fazla etken	51		5		30		4		26		4		120	
Coronavirüs	32		4		9		7		18		4		74	
Enterovirüs	1		0		0		0		3		0		4	
Hum.Metapneumovirüs	21		6		24		0		13		2		66	
Human Bocavirüs	8		3		7		0		2		1		21	
Parechovirüs	0		0		1		0		0		0		1	
Parainfluenza	24		0		20		5		6		3		58	
Rhinovirüs	70		6		43		2		23		5		149	
RSV	110		12		73		4		38		2		239	
Diğer	0		1		0		0		1		0		2	
TOPLAM	377		56		234		37		209		54		967	

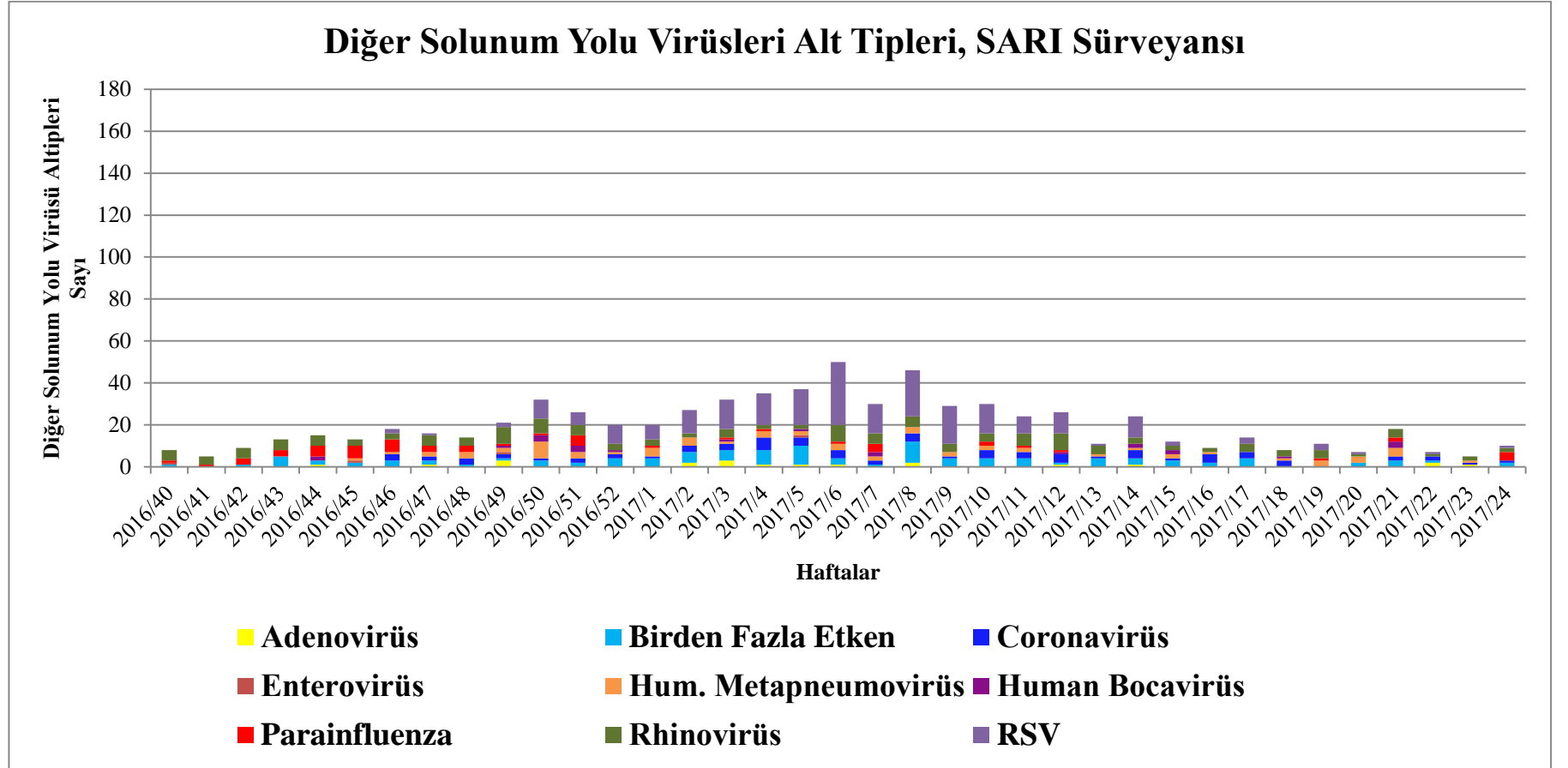
*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-3: Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve yatan hastalar içinde SARI yüzdesi.

Grafik – 4: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

Grafik – 5: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen diğer solunum yolu virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunca diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağışıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşılarını alabilirler.

Diğer önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastayla karşılaştıkları için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakıncalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi allerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılınmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşır (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinç bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribi tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.